C/2024/1185

23.2.2024.

P9_TA(2023)0349

Cilvēktiesību stāvoklis Afganistānā, jo īpaši bijušo valdības amatpersonu vajāšana

Eiropas Parlamenta 2023. gada 5. oktobra rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Afganistānā, jo īpaši bijušo valdības amatpersonu vajāšanu (2023/2881(RSP))

(C/2024/1185)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Afganistānu,

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā pēc tam, kad Taliban pārņēma varu Afganistānā, tika paziņots par vispārēju amnestiju bijušajām valdības amatpersonām un bijušajiem bruņoto spēku locekļiem (*ANDSF*); tā kā ANO palīdzības misija Afganistānā ir dokumentējusi vismaz 800 cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp patvaļīgu aizturēšanu, prettiesisku nogalināšanu, piespiedu pazušanu un spīdzināšanu pret bijušajām valdības amatpersonām un *ANDSF* locekļiem, ko veikušas *de facto* iestādes;

B. tā kā bijušās valdības amatpersonas un *ANDSF* locekļi ir nogalināti aizturēšanas vietās, nezināmās vietās un sabiedriskās vietās; tā kā ģimenes bieži vien dienām vai nedēļām nezina par aizturēto radinieku likteni vai atrašanās vietu, līdz tām tiek nodotas radinieku mirstīgās atliekas;

1. pauž nožēlu par cilvēktiesību pārkāpumiem Afganistānā, kas kopš Taliban varas pārņemšanas ir strauji palielinājušies; pauž visstingrāko nosodījumu par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem valstī, tostarp bijušo valdības amatpersonu un *ANDSF* locekļu plašo vajāšanu, sieviešu un meiteņu satricinošo apspiešanu un dzimumu aparteīda politiku, kā arī vēršanos pret pilsoniskās sabiedrības organizācijām un cilvēktiesību aizstāvjiem;

2. aicina Afganistānas *de facto* iestādes pilnībā īstenot savu publiski paziņoto apņemšanos ievērot bijušo valdības amatpersonu un *ANDSF* locekļu vispārējo amnestiju;

3. aicina steidzami izveidot ANO vadītu pārskatatbildības mehānismu, lai izmeklētu iespējamos cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp tos, kas vērsti pret bijušajām valdības amatpersonām un *ANDSF* locekļiem, un starptautisko tiesību pārkāpumus;

4. mudina *de facto* iestādes atcelt stingros sieviešu un meiteņu tiesību ierobežojumus saskaņā ar Afganistānas starptautiskajām saistībām;

5. atkārtoti aicina Afganistānu nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot *Matiullah Wesa, Zholia Parsi, Neda Parwani, Murtaza Behboudi, Rasul Parsi* un visus pārējos nepamatoti ieslodzītos un veikt rūpīgu izmeklēšanu par *Alia Azizi* piespiedu pazušanu;

6. uzstāj, ka ir jāsaglabā stingra nosacīta sadarbība ar Taliban saskaņā ar Padomes pieciem kritērijiem attiecībā uz sadarbību ar *de facto* iestādēm;

7. mudina ES un dalībvalstis palielināt atbalstu Afganistānas pilsoniskajai sabiedrībai, tostarp finansējot īpašas palīdzības un aizsardzības programmas cilvēktiesību aizstāvjiem un izsniedzot humanitārās vīzas vajātajām sievietēm un meitenēm;

8. pauž nožēlu par to, ka reliģijas brīvība Afganistānā Taliban režīma laikā ir krasi pasliktinājusies; nosoda Taliban par brutālu kristiešu un citu reliģisko minoritāšu vajāšanu ar mērķi iznīdēt viņus no valsts;

9. atkārtoti pauž solidaritāti un apņemšanos attiecībā uz Afganistānas tautu, tostarp viņu aicinājumu nodrošināt taisnīgumu, pārskatatbildību un reparāciju par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem Afganistānā; aicina ES atbalstīt pašreiz notiekošo Starptautiskās Krimināltiesas izmeklēšanu šajā sakarā;

10. atkārtoti pauž bažas par to, ka Afganistānā strauji pasliktinās humanitārā situācija un trūkst līdzekļu pārtikas nodrošināšanai cilvēkiem, kas cieš no ārkārtēja bada; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt humāno palīdzību, kā arī finansējumu pamatvajadzībām un iztikas līdzekļu atbalstam;

11. uzdod priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO un Afganistānas *de facto* iestādēm.